

Mirosław SMOLAREK*

ZADANIA POLSKIEGO BATALIONU LOGISTYCZNEGO W NOWEJ STRUKTURZE SIŁ POKOJOWYCH UNIFIL - 2

Trwający 29 lat konflikt izraelsko – libański należy zaliczyć do najbardziej skomplikowanych w historii operacji pokojowych prowadzonych przez ONZ, co jaskrawo ukazała ubiegłoroczna „Wojna Lipcowa”.

W 1978 r. po ataku bojówek palestyńskich z terytorium Libanu na Izrael, armia tego państwa zaatakowała ten niewielki kraj w nocy z 14 na 15 marca z zadaniem rozbicia sił i zniszczenia obozów bojowników palestyńskich. Akcja spotkała się z ostrym sprzeciwem rządu libańskiego i protestem zgłoszonym do Rady Bezpieczeństwa ONZ, która w wydanych rezolucjach 425 i 426¹ żądała od Izraela natychmiastowego zaprzestania działań bojowych i opuszczenia ziem libańskich przez armię żydowską oraz podjęła decyzję o wysłaniu do Libanu własnych sił pokojowych, które otrzymały nazwę UNIFIL². W 1982 r. Izrael ponownie najechał na Liban i w latach 1982-2000 wraz z marionetkową Armią Południowego Libanu³ utworzył na południu kraju strefę buforową mającą zabezpieczyć terytorium państwa żydowskiego przed atakami bojówek szyickiego Hezbollahu (Partii Boga).

Gdy w 2000 r. wojska izraelskie wycofały się z terytorium Południowego Libanu, wielu polityków na całym świecie sądziło, iż jest to początek trwałego procesu pokojowego. Efektem zakończenia okupacji ziem na południe od rzeki Litani było tymczasowe zwiększenie sił UNIFIL z 4500 do 5600 żołnierzy. Jednakże w 2001 r. ze względu na relatywnie stabilną sytuację rozpoczęła się ponowna redukcja sił pokojowych. W latach 2000-2006 nieustannie dochodziło do prowokacji przygranicznych dokonywanych przez bojówki prosyryjskiego i proirańskiego Hezbollahu, które ostrzeliwały terytorium Izraela, co auto-

* mjr dr Mirosław SMOLAREK – Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych

¹ Rezolucje 425 i 426 przyjęte zostały 19.03.1978. treść:
<http://www.un.org/documents/sc/res/1978/scres78.htm>

² UNIFIL – United Nation Interim Forces in Lebanon (Tymczasowe Siły Pokojowe ONZ w Libanie)

³ South Lebanon Forces -SLA

matycznie spotykało się z ostrą odpowiedzią zbrojną (ostrzał artyleryjski i bombardowania, loty rozpoznawcze, demonstracja siły morskiej) ze strony armii izraelskiej. Ponadto Partia Boga organizowała wypadki mające na celu porwanie żołnierzy żydowskich, aby wymienić ich na bojowników Hezbollahu przetrzymywanych w izraelskich więzieniach. Izrael również nie przestrzegał w całości porozumienia i naruszał notorycznie strefę powietrzną Libanu, organizując loty rozpoznawcze lub dokonywał demonstracji siły. Należy jednak zaznaczyć, że w tym okresie armia izraelska nie dokonywała naruszeń linii demarkacyjnej tzw. Blue Line.

Jednakże rajd bojowników Hezbollahu przeprowadzony 12 lipca 2006 r. na terytorium Izraela, zabicie ośmiu i porwanie dwóch żołnierzy tego państwa, wyczerpało cierpliwość Tel-Awiwu, który dokonał ponownej agresji na terytorium Libanu, rozpoczynając ofensywę pod nazwą „Zmiana Kierunku” (*Szinuj Kiwun*). Ubiegłoroczna tzw. „Wojna Lipcowa” (12.07 - 14.08) pomiędzy Hezbollahem a Izraelem pokazała, iż politycy, którzy wypatrywali rychłego pokoju w tym rejonie, byli w błędzie. Ponadto konflikt wykazał całkowitą nieskuteczność sił ONZ stacjonujących w Południowym Libanie, gdyż nie były one w stanie zapobiec konfliktowi lub go zażegnać. Na początku 2006 r., przed „Wojną Lipcową”, siły UNIFIL liczyły 1995 żołnierzy, których mandat nie przewidywał interwencji zbrojnej w stosunku do którejkolwiek ze stron. Następstwem starć w lipcu 2006 r. była stanowcza reakcja ONZ, która w rezolucji 1701⁴ postanowiła rozlokować w Libanie do 15.000 żołnierzy i wspierać rząd libański w rozlokowaniu Armii Libańskiej na terytorium Południowego Libanu, na którym de facto rządził do tej pory Hezbollah. ONZ chce pomóc legalnym władzom kraju w zaprowadzeniu ładu, porządku i przejęciu kontroli nad Południowym Libanem oraz doprowadzić do rozbrojenia bojówek szyickich, jak również zapobiec dalszym partyzanckim atakom na terytorium Izraela. Szereg państw, nie tylko europejskich, zadeklarowało gotowość wysłania dodatkowych wojsk w ten rejon świata. Rząd Polski zobowiązał się zwiększyć kontyngent naszych sił do 500 żołnierzy⁵.

Obecnie UNIFIL dowodzony przez włoskiego generała Claudio Grabiano liczy 12978 osób personelu wojskowego⁶ pochodzących z 30 krajów⁷. Kontyngent składa się z elementu morskiego i lądowego. Komponent morski liczy 18 okrętów⁸ (5 fregat wielozadaniowych, 10 łodzi patrolowych i 3 okręty zaopatrzenia) i ponad 1500 marynarzy. Zadaniem komponentu morskiego jest prowadzenie blokady morskiej i zapobieganie w ten sposób przemytowi nielegalnej broni i wyposażenia wojskowego do Libanu, wykonywanie patroli i prowadzenie obserwacji libańskich wód terytorialnych wraz z przylegającymi akwenami (rejon o szerokości: granica południowa 43 mil morskich (Mm), granica północ-

⁴ <http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N06/465/03/PDF/N0646503.pdf?OpenElement>

⁵ http://www.msz.gov.pl/index.php?page=9040&lang_id=pl&bulletin_id=10&document=977

⁶ <http://www.un.org/Depts/dpko/missions/unifil/facts.html>

⁷ W skład kontyngentu wchodzi żołnierze z Belgii, Chin, Cypru, Danii, Finlandii, Francji, Ghany, Grecji, Gwatemali, Hiszpanii, Holandii, Indii, Indonezji, Irlandii, Kataru, Korei Płd, Luksemburga, Malezji, Nepalu, Niemiec, Norwegii, Polski, Portugalii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Tanzanii, Turcji i Węgier.

⁸ Norwegia planuje wycofać swoje okręty do końca kwietnia.

http://rawstory.com/news/dpa/Norway_to_end_naval_patrols_off_Leb_03132007.html

na 48 Mm i granica wschodnia między 110 Mm) w celu wsparcia władz libańskich w wypełnianiu ich obowiązków na libańskich wodach terytorialnych.

Docelowo komponent lądowy będzie stacjonował w dwóch sektorach i składał się z:

- Kwatery Głównej (m. Naqoura)
- jednostek operacyjnych:
 - 2 brygad (po 4 bataliony operacyjne)
 1. brygada - Sektor Wschód (bataliony: hiszpański, indonezyjski, indyjski nepalski,);
 2. brygada - Sektor Zachód (bataliony: francuski, ghański, 2 włoskie)⁹.
 - sił szybkiego reagowania (w sile ok. batalionu, z kompaniami stacjonującymi na terenie całej strefy);
 - Grupy Obserwatorów w Libanie (OGL – Observer Group in Lebanon).
- jednostek zabezpieczenia:
 - inżynierskiego (1 batalion chiński, kompanie: belgijska fińska, francuska, portugalska, turecka);
 - logistycznego (1 batalion polski, 1 polska kompania remontowa);
 - medycznego: 2 szpitale polowe: chiński (sektor Zachód), belgijski (Sektor Wschód), indyjska kompania medyczna – Kwatera Główna;
 - komponentu lotniczego (włoski - 4 śmigłowce);
 - kompanii żandarmerii (międzynarodowa pod dowództwem tanzańskim).

Redukcje stanu osobowego w latach 2001-2006 dotyczyły również Polskiego Batalionu Logistycznego (rozpoczął swoją misję w 1994 r.), który wraz z Polskim Szpitalem Polowym (w Libanie od 1992 r.) został zredukowany do stanu 238 osób. Kolejna redukcja stanu osobowego żołnierzy polskich nastąpiła w październiku 2005 r., gdy polski personel medyczny szpitala w Naqourze zastąpiony został lekarzami i pielęgniarkami z Indii. Od tego czasu PKW liczył 214 żołnierzy.

Polskiemu Kontyngentowi Wojskowemu przypadło w udziale zabezpieczenie logistyczne funkcjonowania sił UNIFIL realizowane przez batalion logistyczny (308 żołnierzy) i kompanię remontową (65 żołnierzy) oraz ochrona sił pokojowych, za które to zadanie odpowiedzialna jest między innymi kompania manewrowa (168 żołnierzy). Ponadto Polscy żołnierze służą na stanowiskach w Kwaterze Głównej (17 oficerów) oraz w kompanii żandarmerii (4 żandarmów).

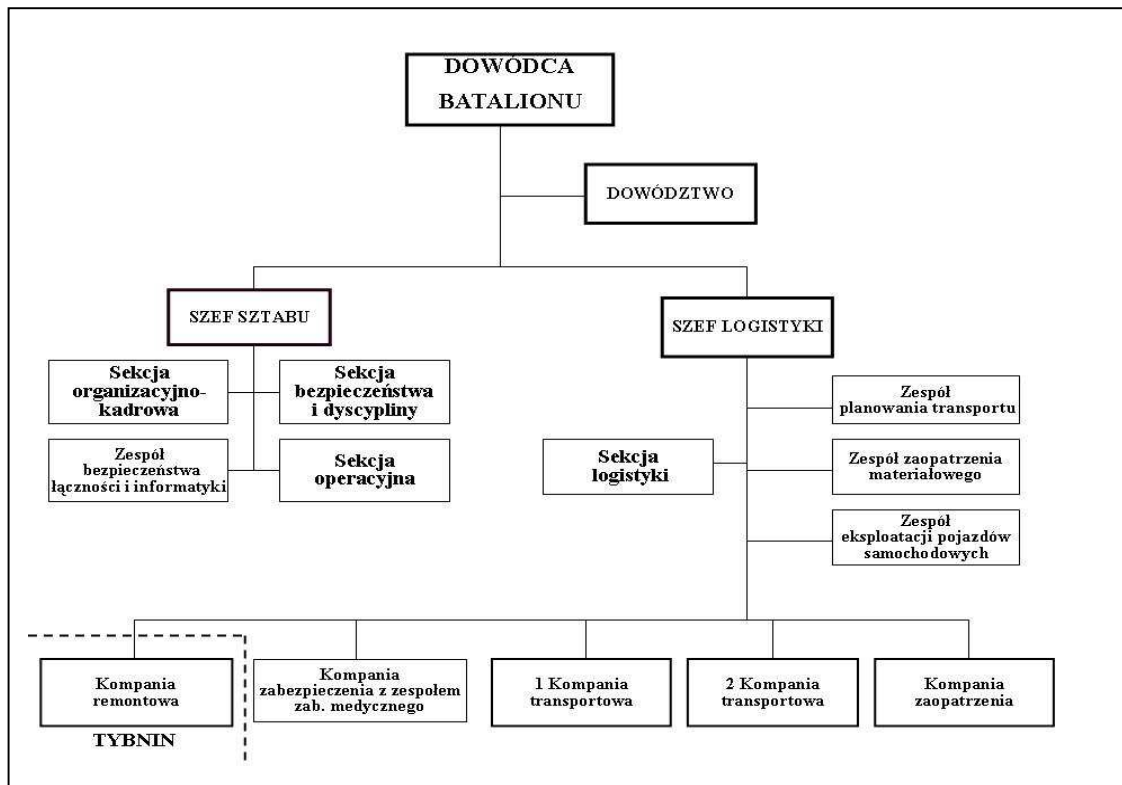
Największym komponentem PKW jest Batalion Logistyczny (tzw. POLLOG). Zwiększenie sił głównych UNIFIL po „Wojnie Lipcowej” spowodowało zmianę etatu batalionu z 214 do 308 żołnierzy.

⁹ Korea Południowa zadeklarowała wysłanie do Libanu 350 żołnierzy, którzy będą stacjonowali w sektorze Zachód w pobliżu miejscowości Tyr. Za: http://yalibnan.com/site/archives/2007/04/s_korean_unifil.php

Do zasadniczych zadań POLLOG-u należy transport różnego typu zaopatrzenia dla sił UNIFIL z terenu Libanu do magazynów zlokalizowanych w miejscowości Naqoura (jest to tzw. I linia zaopatrywania). Innym zadaniem batalionu jest zabezpieczenie tzw. II linii zaopatrywania, czyli redystrybucji części towarów z magazynów w Naqourze do batalionów operacyjnych. Dalszym zadaniem transportowym realizowanym przez batalion jest zabezpieczenie rotacji stanów osobowych kontyngentów.

POLLOG odpowiada również za magazynowanie i redystrybucję żywności i innych środków (np. higieny, biurowych) Do zadań batalionu należy również obsługa i naprawa sprzętu technicznego oraz ewakuacja sprzętu ciężkiego na terenie całego Libanu.

Aby zapewnić sprawną realizację zadań, batalion posiada następującą strukturę organizacyjną:

Rys. 1. Nowa struktura organizacyjna Polskiego Batalionu Logistycznego

Trzon batalionu stanowią dwie kompanie transportowe liczące 103 żołnierzy.

1. Kompania transportowa składa się z trzech plutonów transportowych oraz sekcji planowania.

1. Pluton transportowy odpowiada za transport stanów osobowych UNIFIL. Do realizacji tego zadania posiada drużynę autobusów, drużynę minibusów oraz drużynę pojazdów lekkich. Do głównych zadań plutonu należy transport żołnierzy UNIFIL i ich bagażu

podczas rotacji na lotnisko w Bejrucie lub ewentualnie portów morskich, codzienny dowóz lokalnych pracowników cywilnych z miejscowości Tyr do bazy Naqoura i z powrotem, zabezpieczenie wyjazdów rekreacyjnych stanów osobowych (transport na różnego rodzaju imprezy kulturalne i oficjalne organizowane przez Libańczyków, wycieczki itp.), transport na ćwiczenia, strzelania i inne.

2. Pluton posiada na stanie cysterny wodne i odpowiedzialny jest za dowóz wody pitnej na posterunki, najczęściej rozmieszczone wysoko w górach, głównie w spornym rejonie Sheeba Farms, które nie mają naturalnych ujęć wodnych.

3. Pluton odpowiada za zaopatrzenie i dystrybucję materiałów pędnych i eksploatacyjnych. Składa się z drużyny transportowej MPS wyposażonej w cysterny paliwowe, drużyny składowania MPS (przyjmowanie paliwa dostarczanego przez lokalnych dostawców) oraz drużyny dystrybucji MPS, gdyż POLLOG odpowiada również za obsługę stacji paliwowej zaopatrującej pojazdy Kwatery Głównej w paliwo.

2. Kompania transportowa składa się z dwóch plutonów transportowych oraz sekcji planowania.

W skład 1. plutonu transportowego wchodzi drużyna transportu ciężkiego i transportu średniego. Drużyny te odpowiedzialne są między innymi za przewóz ciężkiego sprzętu bojowego, maszyn inżynierskich (np. spycharki, dźwigi) na lawetach niskopodwoziowych pomiędzy poszczególnymi rejonami działania, ciężkich materiałów inżynierskich – budowlanych (np. różnego typu konstrukcji żelbetonowych jak elementy ścian ochronnych tzw. T-walls na rozbudowywane posterunki, modułów baraków mieszkalnych).

2. Pluton transportowy składa się z drużyny ciągników siodłowych, drużyny chłodni oraz drużyny dźwigów. Głównym zadaniem plutonu jest przewóz ładunków kontenerowych z portu morskiego w Bejrucie do magazynów UNIFIL (wspomniana I linia transportowa) oraz zaopatrywanie części batalionów operacyjnych rozlokowanych w strefie (II linia zaopatrywania) w żywność oraz inne środki materialne, aczkolwiek niektóre bataliony posiadają własne środki transportowe służące do tych celów. Pluton dowozi również świeże warzywa i owoce, w które UNIFIL zaopatruje się u lokalnych producentów. Dźwigi wchodzące w skład plutonu wykorzystywane są do prac w zakresie polepszania infrastruktury wojsk stacjonujących w rejonie Kwatery Głównej.

Kompanie transportowe wykonują zadania zlecone bezpośrednio przez sekcję transportową UNIFIL (tzw. MOVCON – moment control), które wynikają z zadań regulaminowych realizowanych przez POLLOG oraz mogą realizować zadania doraźne w zakresie transportu, lecz również zlecone lub skonsultowane z MOVCON.

Kompania zaopatrzenia jest elementem odpowiedzialnym za sprawne zaopatrzenie UNIFIL w niezbędne środki i materiały. Podlega bezpośrednio pionowi logistycznemu UNIFIL kierowanych przez Szefa Logistyki (FLO - Force Logistic Officer). Kompania składa się z plutonu żywnościowego, w którego skład wchodzi sekcje żywności suchej oraz żywności mrożonej oraz plutonu zaopatrzenia z sekcjami przyjmowania zamówień, przyjmowania dostaw, magazynów wielobranżowych i magazynów budowlanych.

Do głównych zadań kompanii należy przyjmowanie i magazynowanie dostarczonych towarów przywiezionych zarówno przez kompanię transportową, jak i przez lokalnych dostawców (np. żywność sucha i mrożona, materiały higieniczne, materiały biurowe, sprzęt kwaterunkowy, sprzęt kulturalno – oświatowy, gazy techniczne). Odpowiedzialna jest również za przygotowanie do dystrybucji i wydawanie żywności i materiałów zapotrzebowanych przez pododdziały stacjonujące w strefie. Ponadto konfekcjonuje i dostarcza gazy techniczne w miejsca dyslokacji batalionów operacyjnych.

Kompania zabezpieczenia odpowiedzialna jest za właściwe działanie POLLOG-u. Jej głównym zadaniem jest zagwarantowanie sprawności funkcjonowania batalionu i zabezpieczenie jego potrzeb. Pluton dowodzenia składający się z drużyny ochrony i drużyny łączności odpowiedzialny jest za ochronę i obronę rejonu dyslokacji oraz zabezpiecza łączność z krajem (w tym łączność specjalną). Drugim ważnym zadaniem kompanii jest utrzymanie sprawności funkcjonowania i rozbudowa elementów infrastruktury POLLOG-u, za co odpowiada pluton zabezpieczenia, w którego skład wchodzi drużyny remontu infrastruktury, remontowa i gospodarcza. POLLOG prowadzi również jedną z dwóch stołówek znajdujących się w Camp Naqoura, którą obsługują polscy kucharze z drużyny gospodarczej. Dodatkowo w skład kompanii wchodzi drużyna straży pożarnej, jednakże drużyna ta podlega bezpośrednio Szefowi Straży Pożarnej (FFM - Force Fire Marshall) i wykonuje zadania związane z gaszeniem pożarów powstałych na terenie bazy Naqoura oraz na terenach przyległych do obozowiska mogących zagrozić jego infrastrukturze. Nad zabezpieczeniem zdrowia żołnierzy czuwa 4 osobowy zespół zabezpieczenia medycznego.

Kompania remontowa podlega Szefowi Transportu UNIFIL (CTO- Chief Transport Officer) i realizuje zadania zlecane bezpośrednio przez Kwaterę Główną. Według SOPs¹⁰ UNIFIL kompania ta jest pododdziałem samodzielnym, niezależnym od POLLOG-u, co czasami prowadzi do pewnych nieporozumień w zakresie rozkazodawstwa, jednakże w zakresie podległości dyscyplinarnej bezsprzecznie podporządkowana jest Dowódcy PKW.

Licząca 65 żołnierzy kompania składa się z dowództwa, sekcji technicznej, dwóch plutonów remontowych, sekcji gospodarczej oraz drużyny łączności.

1. Pluton remontowy składa się z trzech drużyn remontu pojazdów ciężkich i drużyny remontu pojazdów lekkich.

2. Pluton remontowy składa się z drużyny remontu sprzętu łączności i agregatów chłodniczych, drużyny robót specjalnych oraz drużyny pomocy drogowej.

Do głównych zadań kompanii należy wykonywanie prac remontowych oraz prowadzenie obsługi technicznych różnego typu pojazdów eksploatowanych przez UNIFIL, sprzętu technicznego znajdującego się na tych pojazdach, jak również sprzętu MPS. Innym ważnym zadaniem realizowanym przez kompanię jest pomoc techniczna oraz ewakuacja pojazdów ciężkich, które uległy awarii lub wypadkom na terenie Libanu. Kompania rozlokowana jest w miejscowości Tybnin oddalonej ok. 45 km od Kwatery Głównej w Naqourze,

¹⁰ SOPs – Standard Operating Procedures (stałe procedury operacyjne)

dlatego też pododdział ten posiada własną infrastrukturę gospodarczą wraz ze stołówką obsługiwaną przez kucharzy z drużyny gospodarczej.

Podsumowując należy stwierdzić, iż Polski Batalion Logistyczny stanowi jeden z kluczowych elementów w zabezpieczeniu funkcjonowania sił UNIFIL. Działalność i poziom realizacji zadań przez polski kontyngent bezpośrednio wpływa na działalność całych sił pokojowych służących w Południowym Libanie. Od profesjonalnego wykonywania zadań przez naszych żołnierzy zależy poziom zaopatrzenia i warunków socjalno – bytowych, a morale i możliwości realizacji zadań przez bataliony operacyjne.

Polscy żołnierze służący w siłach UNIFIL mają opinię profesjonalistów wysokiej klasy, którzy dysponują dużą wiedzą wojskową i fachową, szybko, sprawnie i elastycznie realizują postawione im zadania. Takie opinie często wyrażane są przez kolejnych dowódców UNIFIL, przełożonych POLLOG-u oraz personel ONZ kontrolujący wykonywanie zadań przez nasz kontyngent.

Specyfika struktury organizacyjnej batalionu oraz konieczność posiadania przygotowania fachowego i niezbędnych uprawnień specjalistycznych powoduje, iż nie jest możliwe skierowanie do tego typu zadania jednorodnego pododdziału, czy też skompletowanie takiej grupy specjalistów służących w jednej brygadzie czy dywizji. Dzięki temu, iż żołnierze kierowani są z różnych jednostek, można wybrać i skierować na misję wysokiej klasy specjalistów w swoich dziedzinach.

Działalność Polskiego Batalionu Logistycznego nie wyczerpuje całego spektrum zadań realizowanych przez Polski Kontyngent Wojskowy w Libanie. Należy również pamiętać, że polscy oficerowie zajmują różne ważne stanowiska w Kwaterze Głównej (komórkach operacyjnych, administracyjnych i logistycznych). Ponadto we wschodniej części Południowego Libanu będzie operować kompania manewrowa złożona z żołnierzy Żandarmerii Wojskowej i 10 Brygady Logistycznej. Dodatkowo naszymi siłami wspieramy działanie międzynarodowej kompanii żandarmerii.

Polacy uczestniczą w misji w Libanie od 1992, gdy wysłany został do tego kraju polski personel medyczny, a dwa lata później dołączył do nich batalion logistyczny. Należy również pamiętać, że do 2001 r. stacjonowała tutaj polska kompania saperów, która przyczyniła się do odbudowy i rozminowania połaci tego kraju, gdzie do dziś, jak się szacuje, pozostaje w ziemi ok. 550 000 min różnego typu. Pomoc humanitarna, inżynieryjna i logistyczna, jaką świadczyli i świadczą nasi żołnierze powoduje, że Wojsko Polskie, a tym samym nasz kraj postrzegany jest przez lokalną ludność cywilną jako państwo przyjazne Libanowi, niosące mu pomoc i pomagające w utrzymaniu suwerenności. Słowo „Bolanda”¹¹ zawsze wzbudza przyjazny uśmiech na twarzach ludności autochtonicznej, co niewątpliwie jest efektem opisanej działalności Polskiego Kontyngentu Wojskowego Tymczasowych Sił Pokojowych Organizacji Narodów Zjednoczonych w Libanie.

¹¹ Arabska wymowa słowa „Poland”, gdyż fonetyka arabska nie rozróżnia dźwięczności i bezdźwięczności między spółgłoskami *p* i *b*.